

[Thomsen.]

derer de økonomiske Interesser, som den passive Kapitalist har, med den aktive Producent, og da navnlig med Landbrugerets Interesser. Men en Betingelse for, at vi igen kan komme til at gaa fremad, er, at det bliver den aktive Producent, og ikke som nu den passive Kapitalist med sine mange saakaldte „velerhvervede Rettigheder“, der maa føre an.

Det er altsaa min og det overvejende Flertal af danske Landmænds Mening, at vi har faaet tilstrækkeligt med separate Ordninger, og at der nu og omgaaende maa skabes økonomisk Ligeret for Landbruget, ikke for en enkelt Egn eller en enkelt Gren, men for alle Brugsstørrelser; alle Jordboniteter, alle Egne og alle Driftsgrene maa hæves op til et rimeligt Rentabilitetsniveau. Alt andet er ikke alene urimeligt og uholdbart, men det er tilmed irrationelt.

Endvidere maa der samtidig — det er ogsaa et Krav, som der er Grund til at slaa en Streg under — gennemføres Foranstaltninger, saaledes at de Hjem, der nu gennem Aar under haardt Slid og store Afsavn har hutlet sig igennem, ikke prisgives til gribsige Kreditorer. Fallitternes og Tvangsauktionernes Damptrømler maa ikke ødelægge Hjem i det Øjeblik, der bliver Udsigt til Bedring. Der bør blive en Fredningstid for Landmænd, der paa Grund af Lovgivningsmagts Uforstand, Kortsynethed og Uvilje er i Vanskeligheder, og dette gælder ikke mindst af Hensyn til Befolkningen i Sønderjylland. Det er ikke alene en Arbejdsplads, det er ofte Slægtens Hjem, det gælder.

Det politiske Instrument, som i daglig Tale kaldes Valutacentralen, er efterhaanden fuldkommengjort i den Grad, at Direktør Bramsnæs og Handelsministeren paa diktatorisk Vis afgør, hvem der skal have større, og hvem der skal have mindre eller slet ingen Løn. Med dette Torturinstrument kan man under moderne, men under pinefulde Former økonomisk set mishandle hvem som helst. Landbruget er allerede i stor Udstrækning gennem Valutacentralen fastnaglet til Fattigmandskaarene. Gennem en kunstigt lav Sterlingkurs fratager man Landbruget dets Arbejdsudbytte, og samtidig — saa snedigt er det hele lagt til Rette — maa Landbruget betale højere Priser for importerede Varer, der stiger og stiger gennem Valutacentralens Monopolværdi. Saa vidt jeg husker, maatte Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i sidste Tildelings-

periode betale 650 000 Kr. i Overpris for Kaffe.

Ingen er vel i Tvivl om, at vort Lands Købeevne over for Udlandet og derigennem hele Befolkningens Lefevod staar og falder med de 80 pCt., som Landbruget hjemfører af fremmed Valuta. Det Arbejde, der ligger bag disse 80 pCt., er økonomisk Basis for hele Samfundet, ogsaa — og ikke mindst — for Byerhvervenes Trivsel. Uden dette Arbejde vilde der ikke her i Landet være noget, der hed store Aktieudbytter og skandaløse Tantiømer, ikke noget, der hed Fagforeningstarif eller Dyrtilstillæg. Og derfor maa Værdien af denne Valuta helt og ubeskaaret tilfalde Producenterne. Det var det store Bud, som Bondetoget bragte ogsaa til Regering og Rigsdag, ikke som en Bøn, men som et Krav, der ikke vil blive slaaet af paa.

Den frie Prisdannelse er for længst en Saga, efter at Verdensmarkedet er delt i større og mindre Dele, hver med sit kunstige Prisniveau, og der er ingen Udsigt til, at det liberalistiske System, som vi har kendt det, og som for længst er afgaaet ved Døden, igen vil komme til Live. Det er der sørget godt for igennem Fag- og Arbejdsgiverforeningernes monopolistiske bestemte Priser, gennem Socialreformen, gennem det, at Stat og Kommune optræder som Leverandør. Og herhjemme blev Valutacentralen det afgørende Skridt bort fra det liberalistiske System. Derfor er det, forekommer det mig, latterligt, at Partiet Venstre, som Medstarter af Valutacentralen endnu tør foregøgle Befolkningen, at det liberalistiske System har Udsigt til atter at blive indført. Tendensen gaar afgjort i den modsatte Retning, og nu gælder det ikke alene for Landbrugets, men for hele Landets Skyld, at vi indretter os efter de faktisk foreliggende Tilstande.

I den Henseende er den Pjece, som er tilstillet Regering og Rigsdag, og som er betitlet „Landbruget kræver økonomisk Ligeret“, god at faa Forstand af. Her er der klart gjort Rede for, hvordan man tager Valutaen til Underpris, hvordan man tager Overpris for Eksportvarer, hvordan man gennem Valutacentralen konsoliderer Løn- og Renteniveauet i Byerne, og hvordan man faktisk forhindrer en Udvidelse af Landbrugets Eksport. Kronestigningen i 1925, hvorved man tog største Parten af Landbrugets Kapital, mener man aabenbart ikke var nok. Valutacentralen er blevet Midlet til ogsaa ud i Fremtiden at give Landbruget Broderparten af Byrderne, medmindre der